

Els Tres Tombs

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat

Coordenades:

Latitud: 41.3960857

Longitud: 1.95886

UTM Est (X): 412964

UTM Nord (Y): 4583251

Classificació

Número de fitxa 08068 - 428

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Manifestació festiva

Estil / època: Popular

Estat de conservació Regular

Notes de conservació: Actualment, la festa dels Tres Tombs es continua celebrant cada any, però no amb la mateixa regularitat, principalment perquè les persones que organitzen la desfilada ho fan de manera similar a altres municipis, per la qual cosa s'ha perdut la seva essència local. Aquesta dispersió ha fet que la festa hagi perdut part de la seva presència a Cervelló, però el record i la importància de la tradició continuen vius en la memòria col·lectiva.

Protecció Inexistent

Tipus de protecció: Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Religios/Cultural

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum

Data de registre de la fitxa: dg., 14/07/2024 - 19:52

Descripció

La Festa dels Tres Tombs és una celebració tradicional que es porta a terme a Cervelló, dedicada a Sant Antoni Abat, el patró dels animals. Tot i que aquesta festa ja no se celebra com antigament, la seva estructura i els seus elements principals són recordats amb afecte per la comunitat.

La festa s'inicia amb un esmorzar popular, un moment de germanor i reunió per als participants i visitants. Aquest esmorzar serveix com a punt de trobada i d'inici de la jornada festiva, on tothom pot gaudir d'un ambient acollidor i festiu abans de començar les activitats principals. Després de l'esmorzar, es posa en marxa el cercavila, una desfilada, en la qual es fan els tres tombs, que recorren els carrers del poble. Aquesta processó comença des de l'extrem est del poble i avança cap a l'església. Durant el recorregut, la gent acompanya els animals, especialment cavalls, carruatges i altres bèsties, decorats amb ornaments tradicionals. Els animals, acompanyats pels seus propietaris i altres participants, esdevenen els protagonistes d'aquesta desfilada, que és un espectacle de color i tradició. També els gegants i capgrossos acompanyen la desfilada.

La presència dels animals és una manera de rendir homenatge a Sant Antoni Abat, que és conegut per ser el seu protector. El punt culminant de la festa és la benedicció dels animals a les escales de l'església.

Aquesta benedicció, oficiada pel mossèn, és un acte de devoció cap a Sant Antoni Abat i una petició de protecció per als animals que participen en la festa. Durant la benedicció, els propietaris i propietàries porten els seus animals davant del mossèn, qui els beneeix amb aigua beneïda, invocant la protecció i benedicció del sant. Aquesta cerimònia és un moment emotiu i significatiu per als participants. Molts d'ells veuen en aquest acte una manera de mostrar la seva devoció. Un altre element clau de la festa és la processó de Sant Antoni.

El sant és agafat de l'església i portat en processó pels carrers del poble. Els participants segueixen la imatge, resant i cantant, en una demostració col·lectiva de devoció i respecte.

Antigament, la festa de Sant Antoni Abat se celebrava al gener, coincidint amb la festivitat del sant. Això no obstant, aquesta tradició ha canviat amb el temps.

La Festa dels Tres Tombs és una mostra de la riquesa cultural i tradicional de Cervelló, un testimoni de la devoció a Sant Antoni Abat i de l'amor per la tradició i els animals de la comunitat cervellonenca. Tot i que ja no se celebra amb la mateixa intensitat que abans, la festa continua sent un símbol de l'antiga identitat pagesa de Cervelló i un recordatori de les arrels culturals i religioses de la seva gent.

A través de la benedicció dels animals, l'esmorzar popular, el Cerca Vila i la processó de Sant Antoni, la comunitat manté viva una tradició que ha passat de generació en generació, connectant, reflectint la importància de la fe, la devoció i el sentit de comunitat en la vida del poble.

Observacions:

El Grup Equestre de Cervelló hi ha participat en alguna ocasió.

Història

La "Festa dels Tres Tombs" és una celebració tradicional catalana en honor a Sant Antoni Abat, el patró dels animals.

El seu origen es remunta a diversos segles enrere i està profundament arrelada en la cultura rural i agrícola de Catalunya. Sant Antoni Abat va viure a Egipte al segle III i és conegut per la seva vida ascètica i la seva

dedicació als animals. Segons la tradició, té el poder de protegir i sanar els animals, per això es va convertir en el seu patró. La festa rep el seu nom dels "tres toms" o tres voltes que els participants realitzen al voltant d'una església o una plaça central. Aquestes voltes es fan per beneir els animals i els vehicles agrícoles, buscant la protecció de Sant Antoni Abat per tot l'any.

La festa té les seves arrels en les celebracions paganes de l'antiga Roma, relacionades amb l'agricultura i la ramaderia, que després van ser cristianitzades.

A Catalunya, la primera documentació d'aquesta festa data del segle XV, tot i que és probable que se celebrés de manera no oficial molt abans.

Avui en dia, la "Festa dels Tres Toms" se celebra en moltes localitats de Catalunya, tot i que la manca de cavalls i carruatges fa que aquesta festa s'hagi estandarditzat i en molts casos abandonat les peculiaritats i tradicions locals.

La celebració inclou desfilades d'animals, principalment cavalls, que són engalanats i muntats per genets vestits amb vestits tradicionals. També hi participen carruatges antics i moderns, tractors i altres vehicles agrícoles, decorats per a l'ocasió. Igualment, s'inclouen menjars populars i altres activitats comunitàries.

Bibliografia

ROIG MESTRE, María Montserrat (2010) I Centenari de la Benedicció de l'església nova de Sant Esteve de Cervelló (1908-2008). Barcelona: Gràfiques Llopart.

